

Postanowienie z dnia 2 grudnia 1998 r.

III RN 88/98

Pełnomocnik ustanowiony przez stronę w postępowaniu administracyjnym na podstawie art. 32 KPA korzysta z przyznanego mu umocowania do działania w imieniu strony w tej samej sprawie także w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym (art. 59 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym, Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm. w związku z art. 32 KPA oraz art. 87 § 1 KPC).

Przewodniczący SSN: Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Andrzej Wasilewski (sprawozdawca), Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 1998 r. sprawy ze skargi Gertrudy W. na decyzję Wojewody S. z dnia 23 października 1995 r. [...] w przedmiocie odmowy uchylenia czynności materialno - technicznej wymeldowania z lokalu mieszkalnego, na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie [...] od postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Szczecinie z dnia 8 października 1997 r. [...]

u c h y ł i ł zaskarżone postanowienie i przywrócił termin do wniesienia skargi.

U z a s a d n i e n i e

Gertruda W. wniosła w dniu 22 listopada 1995 r. skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Szczecinie na decyzję Wojewody S. z dnia 23 października 1995 r. [...], w przedmiocie odmowy uchylenia czynności materialnotechnicznej wymeldowania z lokalu mieszkalnego. Skarga ta podpisana została w imieniu skarżącej przez jej ojca - Jana W. Zarządzeniem Sądu z dnia 7 grudnia 1995 r. wezwano pełnomocnika skarżącej do uiszczenia opłaty sądowej oraz do nadesłania opłaconego pełnomocnictwa w terminie 7 dni, pod rygorem odrzucenia skargi. W dniu 7 stycznia 1996 r. Jan W. skierował do Sądu wniosek o zwolnienie od

kosztów sądowych. Postanowieniem Sądu z dnia 13 marca 1996 r. Gertruda W. została zwolniona od kosztów sądowych. Następnie na rozprawie w dniu 22 stycznia 1997 r. Sąd stwierdził, że skarga wniesiona przez Gertrudę W. została podpisana nie przez nią osobiście, ale przez jej ojca - Jana W., który nie przestawił jednak Sądowi stosownego pełnomocnictwa, pomimo że był do tego wezwany. W tej sytuacji Sąd postanowił rozprawę odroczyć i wezwał Gertrudę W. do podpisania skargi lub do nadesłania pełnomocnictwa dla jej ojca - Jana W. do reprezentowania jej przed Sądem. Zarządzenie to zostało wykonane w dniu 23 stycznia 1997 r. Natomiast w dniu 28 stycznia 1997 r. Jan W. skierował do Sądu podpisany przez Gertrudę W. wniosek o rozszerzenie jej skargi z dnia 22 listopada 1995 r. Tymczasem Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 4 kwietnia 1997 r. [...] odrzucił skargę Gertrudy W. z dnia 22 listopada 1995 r. na decyzję Wojewody S. z dnia 23 października 1995 r. w przedmiocie odmowy uchylenia czynności materialnotechnicznej wymeldowania jej z lokalu mieszkalnego, uzasadniając to rozstrzygnięcie tym, że Gertruda W., pomimo wezwania jej pod rygorem odrzucenia skargi do uzupełnienia w terminie 7 dni braku formalnego skargi, poprzez podpisanie skargi lub nadesłania pełnomocnictwa dla jej ojca - Jana W., celem umożliwienia reprezentowania skarżącej przed Sądem, ani nie podpisała skargi, ani też nie nadesłała wymaganego pełnomocnictwa dla Jana W. W dniu 15 kwietnia 1997 r. Jan W. skierował do Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Szczecinie wniosek o przywrócenie terminu, w którego uzasadnieniu stwierdził między innymi, iż nie rozumie treści pisma Sądu z dnia 23 stycznia 1997 r. zawierającego wezwanie Gertrudy W. do podpisania lub nadesłania pełnomocnictwa dla ojca - Jana W. W szczególności Jan W. zwrócił uwagę, że w piśmie tym nie wyjaśniono, jaką skargę ma podpisać jego córka - Gertruda W., dlatego córka podpisała nowe pismo z dnia 28 stycznia 1998 r. „o rozszerzenie skargi” i równocześnie dołączyła do niego pełnomocnictwo z tej daty wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu. Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Szczecinie, postanowieniem z dnia 8 października 1997 r. [...] wydanym na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.) oddalił wniosek Gertrudy W. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd podniósł w szczególności, że nadesłane pismo z dnia 28 stycznia 1997 r., podpisane przez Gertrudę W., nie stanowiło wykonania zarządzenia Sądu i nie miało bezpośredniego związku z treścią zaskar-

zonej decyzji. Tymczasem, zdaniem Sądu, zarządzenie Sądu był jednoznaczne, a więc brak jest podstaw dla przyjęcia, iż jego treść mogła być źle zrozumiana przez stronę skarżącą. Ponadto Sąd stwierdził, że zarządzenie to było skierowane nie do Jana W., który w tym czasie nie dysponował wymaganym pełnomocnictwem, lecz do Gertrudy W. jako strony postępowania, a ona na zarządzenie to w ogóle nie zareagowała.

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie pismem z dnia 3 lipca 1998 r. [...] złożył rewizję nadzwyczajną od postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Szczecinie z dnia 8 października 1997 r. [...] zarzucając mu rażące naruszenie prawa przez obrazę art. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483) w zakresie dotyczącym prawa obywateli do sądu, art. 35 ust. 3 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz art. 87 § 1 KPC w związku z art. 59 ustawy o NSA i w konsekwencji na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy o NSA wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o przywrócenie terminu do wniesienia skargi lub o przekazanie sprawy z wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi do ponownego rozpoznania Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu - Ośrodkowi Zamiejscowemu w Szczecinie. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej podniesiono w szczególności, iż stwierdzenie Sądu, że Jan W. nie był uprawniony do wniesienia skargi na decyzję wydaną w postępowaniu, którego stroną była Gertruda W., było bezzasadne. W aktach sprawy administracyjnej [...] znajduje się bowiem wystawione w dniu 30 czerwca 1995 r. przez Gertrudę W. pełnomocnictwo dla Jana W. do załatwiania wszelkich spraw związanych z jej zameldowaniem i wymeldowaniem w S. Przy czym, biorąc pod uwagę orzecznictwo Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 1989 r., III ARN 29/89 - OSP 1990 nr 11-12 poz. 375) należy przyjąć, że w przedmiotowej sprawie ustanowienie jako pełnomocnika w postępowaniu administracyjnym własnego ojca daje pełnomocnikowi również uprawnienie do działania w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym. Okoliczność ta tłumaczy dlaczego Jan W. nie mógł zrozumieć celu i znaczenia wezwań Sądu dotyczących przedstawienia pełnomocnictwa córki - Gertrudy W. Ponadto w rewizji nadzwyczajnej zwraca się uwagę, że nieprawidłowa jest również ocena Sądu dotycząca podpisanego przez Gertrudę W. pisma z dnia 28 stycznia 1997 r., które wpłynęło niezwłocznie po wydaniu zarządzenia przez Sąd i w którym Gertruda W. potwierdzała skargę złożoną w dniu 22 listopada 1995 r. w jej imieniu przez ojca -

Jana W. Zarówno z treści, jak i ze wskazanej w tym piśmie sygnatury akt jednoznacznie wynika bowiem, że pismo to nawiązywało do uprzednio złożonej skargi. Wreszcie w rewizji nadzwyczajnej podnosi się także, że w rezultacie uwzględnienia rewizji nadzwyczajnej od zaskarżonego nią postanowienia Sądu z dnia 8 października 1997 r., skarżącej przywrócone zostanie tym samym prawo do sądu, pomimo odrzucenia skargi wcześniejszym postanowieniem tego Sądu z dnia 4 kwietnia 1997 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest uzasadniona.

Jest poza sporem, że w aktach administracyjnych rozpoznawanej sprawy [...] znajduje się wystawione przez Gertrudę W. w dniu 30 czerwca 1995 r. pełnomocnictwo dla jej ojca - Jana W. do załatwiania wszelkich spraw związanych z jej zameldowaniem i wymeldowaniem w S. Równocześnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 1989 r., III ARN 29/89, OSP z 1990 r. nr 11-12, poz. 375) przyjmuje się, że ustanowiony przez stronę w postępowaniu administracyjnym na podstawie art. 32 KPA pełnomocnik, którym w danym wypadku był ustanowiony przez Gertrudę W. jej ojciec - Jan W., korzysta z przyznanego mu umocowania do działania w imieniu strony w tej samej sprawie także w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym (art. 59 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym - Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm. w związku z art. 32 KPA oraz art. 87 § 1 KPC), czego w danym wypadku Sąd nie wziął pod uwagę. Dlatego właśnie, jak słusznie zwrócono uwagę w rewizji nadzwyczajnej, dla Jana W. nie było zrozumiałe zarządzenie Sądu wzywające do podpisania skargi przez jego córkę - Gertrudę W. lub do nadesłania pełnomocnictwa dla jej ojca - Jana W. Co więcej, trafnie podniesiono też w rewizji nadzwyczajnej, że w wykonaniu zarządzenia Naczelnego Sądu Administracyjnego, strona - Gertruda W. już w toku postępowania przed tym Sądem potwierdziła wniesioną w jej imieniu przez jej ojca - Jana W. w dniu 22 listopada 1995 r. skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego, co wynika wyraźnie z treści jej pisma z dnia 28 stycznia 1997 r., określonego jako „wniosek o rozszerzenie mojej skargi”. Oznacza to, że błędne jest stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego, jakoby: „Pismo to nie miało związku ze skargą i dotyczyło kwestii nie związanych bezpośrednio z treścią zaskarżonej decyzji”. Po-

wyższe okoliczności wskazują, że postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego o oddaleniu wniosku skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia skargi (art. 35 ust. 3 ustawy o NSA) rażąco naruszyło prawo.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 236 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483) oraz art. 393¹³ § 1 KPC w związku art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189 ze zm.) orzekł, jak w sentencji.

=====